

ANALIZA BADAWCZA PROGRAMU „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” – RAY

Wyniki analizy badawczej RAY z listopada 2010 r. i z maja 2011 r.

Opracowanie: Mateusz Wit Jeżowski

Jak program „Młodzież w działaniu” wpływa na młodych ludzi i osoby pracujące z młodzieżą? Jakie zdobywają kompetencje i czego się uczą podczas realizacji projektów? Jaki jest wpływ projektów na ich postawy, zachowania czy wartości? Wreszcie, w jakim stopniu osiągane są takie cele programu jak aktywne uczestnictwo młodzieży, w tym aktywne obywatelstwo europejskie, wzajemne zrozumienie pomiędzy młodymi ludźmi z innych krajów?

Na te i wiele innych pytań odpowiada RAY (ang. *Research-based analysis of the Youth in Action Programme*) – analiza badawcza programu „Młodzież w działaniu”. RAY to wspólny projekt badawczy 15 Narodowych Agencji programu z: Austrii, Belgii, Bułgarii, Czech, Estonii, Finlandii, Niemiec, Węgier, Lichtensteinu, Luksemburga, Holandii, Polski, Słowacji, Szwecji oraz Turcji.

Cele analizy badawczej RAY są następujące:

- przyczynianie się do podniesienia jakości i szybszego rozwoju programu „Młodzież w działaniu”;
- rozwijanie polityki młodzieżowej opartej na badaniach i analizie danych;
- zrozumienie procesów zachodzących podczas edukacji w warunkach pozaformalnych.

Analiza prowadzona jest przy użyciu kwestionariuszy on-line, które rozsyłane były do uczestników w listopadzie 2010 r. oraz w maju 2011 r. Polska Narodowa Agencja programu „Młodzież w działaniu” otrzymała 1854 kompletnie wypełnione kwestionariusze, na podstawie których przeprowadzono badanie.

Analiza badawcza RAY pozwala określić profil uczestnika/uczestniczki i koordynatora/koordynatorki projektu dofinansowanego przez polską Narodową Agencję programu „Młodzież w działaniu”:

	Uczestnicy / uczestniczki	Koordynatorzy / koordynatorki
Mężczyźni	30%	34%
Kobiety	70%	66%
Wiek	23,5	35

	Uczestnicy / uczestniczki	Koordynatorzy / koordynatorki
Najwyższy ukończony etap edukacji		
Uniwersytet / politechnika / inna szkoła wyższa	43%	82%
Wyższa szkoła zawodowa	2%	2%
Szkoła ponadgimnazjalna	28%	12%
Technikum	3,5%	1%
Gimnazjum	19%	2%
Szkoła podstawowa	4,5%	1%

Powyższe tabele pokazują, że zdecydowaną większość zarówno wśród uczestników/uczestniczek, jak i koordynatorów/koordynatorek projektów stanowią kobiety (odpowiednio 70 i 66%). Średni wiek uczestników to 23,5 roku, nieco wyższy w przypadku mężczyzn (23,7) niż w przypadku kobiet (23,3).

Blisko połowa uczestników/uczestniczek projektów (43%) oraz zdecydowana większość koordynatorów/koordynatorek (82%) deklaruje, że posiada wyższe wykształcenie. Kobiety, które uczestniczą w projektach w ramach programu „Młodzież w działaniu”, mimo że statystycznie młodsze od mężczyzn, zdecydowanie częściej deklarują ukończenie studiów wyższych (odpowiednio 28% i 16%). Studenci wyższych uczelni (28% w przypadku uczestników i 12% w przypadku koordynatorów) oraz osoby po studiach wyższych (odpowiednio 43% i 82%) to grupy, które są najczęstszymi uczestnikami i koordynatorami projektów.

Badanie pozwala ponadto na analizę kompetencji zdobywanych przez uczestników/uczestniczki i koordynatorów/koordynatorki projektów dofinansowanych przez polską Narodową Agencję programu „Młodzież w działaniu”:

Dzięki projektowi dowiedziałem(-am) się czegoś nowego na poniższe tematy:	Uczestnicy / uczestniczki projektów
Kultura i sztuka	43,5%
Europa	40,5%
Młodzież i polityka młodzieżowa	28%
Integracja osób z mniejszymi szansami lub wykluczonych społecznie	23%
Rozwój obszarów miejskich/wiejskich (np. rozwój społeczny, kulturowy, edukacyjny, ekologiczny, strukturalny itp.)	18%
Sport oraz inne zajęcia na powietrzu	14,5%
Media i komunikacja	10,7%
Dyskryminacja	9,8%
Środowisko naturalne	9,1%
Wzmocnienie zrozumienia między religiami	8,9%
Niepełnosprawność	5,8%
Mniejszości	5,6%
Prawdę mówiąc, nie nauczyłem(-am) się niczego nowego dzięki temu projektowi	1,5%

Z odpowiedzi ankietowanych uczestników wynika, że uczestnictwo w projektach organizowanych w ramach programu „Młodzież w działaniu” pełni ważną funkcję edukacyjną służącą zdobywaniu wiedzy na tematy związane z realizowanym projektem (szczególnie trzy pierwsze tematy z ww. tabeli). Jeśli weźmiemy pod uwagę, że w projektach związanych z kulturą, sztuką czy Europą lub polityką młodzieżową biorą

udział młodzi ludzie, którzy już posiadają pewną wiedzę na te tematy, to cieszy fakt, że zdobywają nowe wiadomości w dziedzinach już im znanych.

Ponadto, pierwsze cztery pozycje w powyższej tabeli wskazują, że tematyka projektów jest ściśle związana z priorytetami stałymi programu „Młodzież w działaniu”. Podkreślić także należy fakt, że jedynie 1,5% ankietowanych twierdzi, że nie nauczyło się niczego nowego poprzez uczestnictwo w projekcie.

Teraz, kiedy projekt się zakończył:	Uczestnicy / uczestniczki projektów
Poleciłbym(-abym) uczestnictwo w podobnym projekcie innym osobom	92,5%
W sumie uczestnictwo w projekcie było dla mnie wzbogacającym doświadczeniem	91,5%
Planuję uczestniczyć w podobnym projekcie w przyszłych latach	85%
Już poleciłem(-am) innym uczestnictwo w podobnym projekcie	84,5%

Aż 91,5% badanych twierdzi, że uczestnictwo w projekcie było dla nich wzbogacającym doświadczeniem, a 92,5% z nich poleciłoby uczestnictwo w projekcie innym osobom (zrobiło to już niewiele mniej, bo 84,5% badanych). O długotrwałym wpływie realizowanego projektu na uczestników/uczestniczki świadczyć może fakt, że 85% z nich planuje zaangażowanie się w podobne działania w przyszłości.

Dzięki uczestnictwu w projekcie potrafię lepiej...	Uczestnicy / uczestniczki projektów
pracować w zespole	83,5%
ustalać wspólne rozwiązania mimo różnych poglądów	81,5%
opracować dobry pomysł i wdrożyć go	78,5%
(w sposób przekonujący) wyrażać swoje zdanie podczas dyskusji	76%
zdobyc coś na rzecz wspólnoty lub społeczności	76%

komunikować się z osobami posługującymi się innym językiem	74%
logicznie myśleć i wyciągać wnioski	74%
uczyć się lub czerpać przyjemność z uczenia się	72%
rozpoznawać szanse związane z prywatną lub zawodową przyszłością	66%
tworzyć treści medialne (drukowane, audiowizualne, elektroniczne)	59,5%
korzystać z nowych środków przekazu (komputera, Internetu) np. w celu znalezienia informacji lub jako sposób komunikowania się	57%

Dowiadujemy się także, jakie kompetencje i umiejętności młodzi ludzie zdobyli dzięki uczestnictwu w projekcie. Wiele z nich ma związek z umiejętnością efektywnej pracy w zespole, w tym także z rozwiązywaniem w nim konfliktów, podejmowaniem inicjatywy oraz wypracowywaniem kompromisu. Umiejętności te – najczęściej zdobywane poza szkołą – są niezwykle pożądanymi na rynku pracy, podobnie jak umiejętności informatyczne. Tutaj jednak jedynie 57% ankietowanych zadeklarowało, że potrafi lepiej korzystać z nowych środków przekazu (komputera, Internetu). Wy tłumaczenie dla takiego niewielkiego odsetka jest dwojakie: po pierwsze młodzi ludzie zazwyczaj są biegli w obsłudze komputera, po drugie – informatyka i nowe źródła przekazu są jedynie narzędziem przy realizacji projektów programu „Młodzież w działaniu”, a nie ich głównym celem. Ważne jest także, że znaczny odsetek ankietowanych (66%) dzięki uczestnictwu w projekcie nauczyło się rozpoznawać szanse związane z prywatną lub zawodową przyszłością.

Poza kompetencjami zdobywanymi przez uczestników/uczestniczki i koordynatorów/koordynatorki, badanie pozwala zaobserwować zmianę w nich samych oraz w ich podejściu do życia:

Program „Młdzież w działaniu”

DG Edukacja i Kultura

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Czy zaszły w Tobie inne zmiany?	Uczestnicy / uczestniczki projektów
Uczestnictwo w projekcie wpłynęło pozytywnie na mój rozwój osobisty	82,5%
Pragnę teraz rozwijać swoje umiejętności językowe (języki obce)	78%
Zamierzam kontynuować naukę i szkolenie	77,5%
Nauczyłem(-am) się jak sprawniej planować i organizować projekt	74%
Jestem bardziej świadomy(-a) wspólnych wartości europejskich (np. prawa człowieka, demokracja, pokój, tolerancja, równość kobiet i mężczyzn itd.)	73%
Projekt sprawił, że jestem bardziej otwarty(-a) na wielokulturowość Europy	73%
Poznałem(-am) ludzi z innych krajów i nadal utrzymuję z nimi kontakt	70%
Pewniej się czuję, poruszając się na własną rękę w innych krajach (np. podróż, nauka, praktyka studencka, praktyka zawodowa, praca itd.)	67%
Projekt uświadomił mi, że niektórzy ludzie w naszym społeczeństwie znajdują się w gorszym położeniu	64%
Bardziej niż wcześniej czuję się Europejczykiem / Europejką	63%
Wierzę, że zwiększyły się moje szanse na znalezienie zatrudnienia	62%
Pragnę teraz wyjechać za granicę w celu podjęcia nauki, pracy, odbycia praktyki studenckiej, praktyki zawodowej lub zamieszkania w innym kraju	61%
Posiadam pełniejszy obraz mojej przyszłej ścieżki edukacyjnej	59,5%
Zyskałem(-am) pełniejszy obraz celów i aspiracji związanych z moją karierą zawodową	58%
Nawiązałem(-am) kontakty z osobami z innych	50,5%

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Narodowa Agencja Programu „Młdzież w działaniu”
ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa

www.mlodziiez.org.pl

NIP 526-10-00-645
REGON 010393032
KRS 0000024777 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

tel. 022 46 31 000/323
faks 022 46 31 025/026
mlodziiez@mlodziiez.org.pl

krajów, które mogą pomóc mi angażować się w kwestie społeczne i polityczne	
Nawiązałem(-am) kontakty z osobami z innych krajów, które mogą pomóc mi w rozwoju kariery zawodowej	50%

Aż 82,5% ankietowanych twierdzi, że uczestnictwo w projekcie przyczyniło się do ich rozwoju osobistego. Młodzi ludzie stali się dzięki nim bardziej otwarci na wielokulturowość Europy (73% badanych), wzrasta ich pewność siebie, np. podczas poruszania się na własną rękę po innych krajach (67%). Uczestnictwo w projektach w znacznym stopniu poszerza światopogląd młodzieży i zwiększa ich wrażliwość społeczną. 64% ankietowanych dzięki udziałowi w projekcie uświadomiło sobie istnienie mniej uprzywilejowanych grup w społeczeństwie. Badanie dowodzi także, że uczestnictwo w projekcie edukacji pozaformalnej ma przełożenie na chęć kontynuowania nauki w systemie formalnym (78% badanych pragnie rozwijać swoje kompetencje językowe, a 77,% będzie kontynuować naukę szkolenie). Optymizmem napawa także fakt, że blisko 60% młodych ludzi posiada pełniejszy obraz własnej ścieżki edukacyjnej, a niewiele mniej, bo 58% zyskało lepszy obraz celów i aspiracji zawodowych. Nie bez znaczenia jest także fakt, że 62% uczestników badania jest zdania, że zwiększyły się ich szanse na znalezienie zatrudnienia.

Wyniki analizy badawczej RAY pokazują, że uczestnictwo w projektach edukacji pozaformalnej prowadzi do zdobywania istotnych kompetencji społecznych oraz do rozwoju osobistego ich uczestników. Młodzi ludzie stają się bardziej pewni siebie, uczą się pracować w grupie, bardzo często międzynarodowej, co zwiększa ich szanse na wymagającym rynku pracy. O wysokiej jakości realizowanych projektów świadczy fakt, że zdecydowana większość uczestników albo planuje uczestniczyć w podobnych działaniach po raz kolejny, albo poleca je swoim znajomym.

